

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

A. Μετάφραση

Για τους τυράννους όλα είναι πάντοτε ύποπτα και ταραγμένα· δεν έχει θέση η φιλία σ' αυτούς. Γιατί δεν ξέρω ποιος μπορεί να αγαπά αυτόν που φοβάται ή αυτόν που νομίζει ότι τον φοβάται. Στους τυράννους δείχνουν εντούτοις οι γύρω τους υποκριτικό σεβασμό, τουλάχιστον για κάποιο χρονικό διάστημα. Αν όμως ίσως χάσουν την εξουσία, όπως συμβαίνει συνήθως, τότε γίνεται αντιληπτό πόσο τους έλειπαν οι φίλοι. Αυτό είναι που λένε ότι είπε ο Ταρκύνιος όταν ήταν εξόριστος: «Τότε κατάλαβα ποιους πιστούς φίλους είχα (και) ποιους ψεύτικους, όταν πια δεν μπορούσα να ανταποδώσω τη χάρη ούτε στον ένα ούτε στον άλλον».

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άντρα της για τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ξυραφάκι μανικιουρίστα δήθεν για να κόψει τα νύχια της και μ' αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία, αυτοτραυματίστηκε. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα από τα ξεφωνητά των υπηρετριών, ήρθε για να τη μαλώσει, επειδή δήθεν είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1.α.

tyrannis : tyranno

omnia : omne

tempus : tempora

simulatione : simulationi

inopes : inopum

uxor : uxoris

vir : vir

ancillarum : ancillis

officium : officiorum

1.β.

quis : quid

hoc : huic / haec

neutris : neutrius

sui : tui

eam : eas

2.α.

possit : possunt
coluntur : coluisti
fit : fieret
ceciderrunt : cadamus
intellegitur : intellectum iri
dixisse : dictum esse
habuisserr : habebitis
interficiendo : interfice
cognovisset : cognitu
vulneravit : vulnerandi
venit : venientem

2.β.

ferunt: οριστική ενεστώτα: fers – fertis
προστακτική ενεστώτα: fer - ferte

3.α.

sollicita : είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο ομηρία μέσω του sunt.
a quo : είναι εμπρόθετος προσδιορισμός ποιητικού αιτίου στο ειδικό απαρέμφατο metui
Tarquinium : είναι υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο dixisse και στη χρονική μετοχή exulantem
referre : είναι τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρήμα poteram
uxor : είναι παράθεση στο υποκείμενο ρήματος Porcia
ancillarum : είναι γενική υποκειμενική στο clamore
in cubiculum : είναι εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης προς τόπο στη μετοχή vocatus

3.β.

τελική πρόταση: ut ungues /-is resecaret
σουπίνο: rectum ungues /-is
ad + αιτιατική γερονδιακού: ad ungues /-is resecandos (γερονδιακή έλξη)

4.α.

• **quam fuerint inopes amicorum**: Δευτερεύουσα ουσιαστική πλάγια ερωτηματική πρόταση μερικής άγνοιας που λειτουργεί ως υποκείμενο του απρόσωπου ρήματος intellegitur. Εισάγεται με το ερωτηματικό επίρρημα quam και εκφέρεται με υποτακτική γιατί η εξάρτηση προσδίδει στο περιεχόμενο της υποκειμενική χροιά. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρακειμένου

(fuerint) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (intellegitur). Δηλώνει το προτερόχρονο στο παρόν.

• **quod tonsoris praeripuisset officium:** Δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quod και εκφέρεται με υποτακτική γιατί εκφράζει υποκειμενική αιτιολογία. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (praeripuisset) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (venit). Δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας.

4.β.

Υπόθεση: Quodsi forte ceciderunt (quodsi + οριστική παρακειμένου).

Απόδοση: tuum intellegitur (οριστική ενεστώτα)

Έχουμε υποθετικό λόγο α' είδους που εκφράζει ανοικτή υπόθεση – πραγματικό. Η υπόθεση αναφέρεται στο παρελθόν, ενώ η απόδοση στο παρόν.

Τροπή σε υπόθεση αντίθετη του πραγματικού για το παρόν:

Quodsi forte caderent, tum intellegetur.

4.γ.

Cicero dicit nullum locum amicitiae eis (ή illis) esse.

Επιμέλεια: Σκρέκης Λουκάς – Φιλόλογος

Χατζηβασιλείου Βαλεντίνη – Φιλόλογος